

Creditarea verde:

riscuri și oportunități

Amalia Stamate, BNR, Direcția stabilitate financiară

Conferința "Finanțare sustenabilă pentru România durabilă"

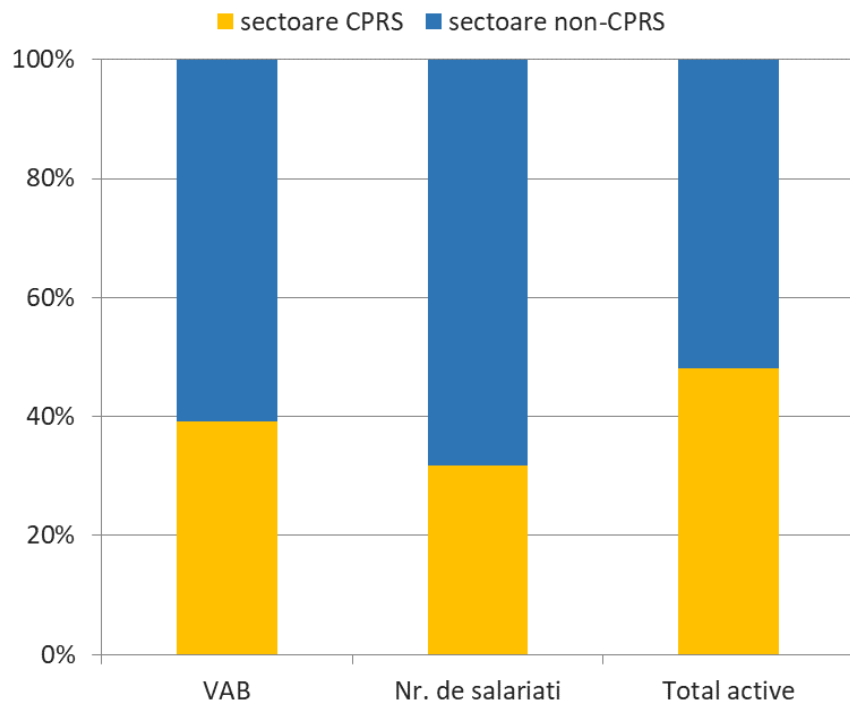
București, 28 iunie 2022

Agenda

1. Riscul climatic din perspectiva stabilității financiare
2. Statistici privind creditarea verde
3. Oportunități de finanțare și recomandări ale autorităților

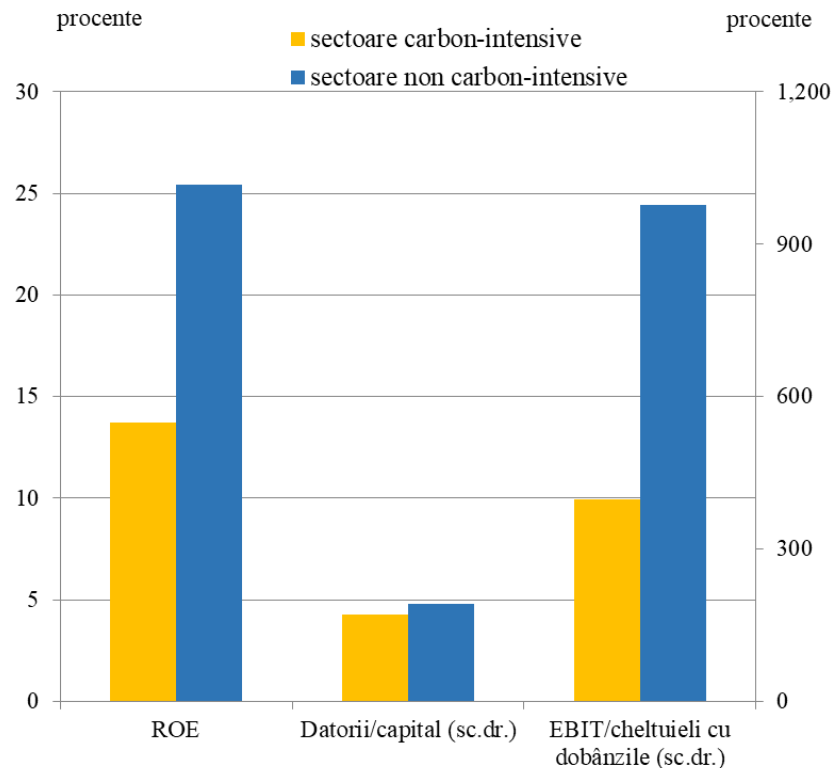
Importanța în economie a sectoarelor a căror activitate generează emisii de carbon este una ridicată

Companiile din sectoare cu emisii ridicate de carbon sunt importante pentru economia românească: generează o parte importantă din valoarea adăugată; dețin jumătate din activele sectorului nefinanciar, crescând riscul ca acestea să devină inutilizabile (*“stranded assets”*)

Sursa: MF, calcule BNR

Notă: sectoarele carbon-intensive reprezintă sectoarele economice care pot fi afectate de riscul de tranziție (climate relevant policy sectors, CPRS)

Sursa: MF, calcule BNR

Harta riscurilor pentru sectoarele economice expuse la riscul climatic, în funcție de impactul evaluat

Rolul în economie și portofoliul bancar al sectoarelor relevante din punct de vedere climatic

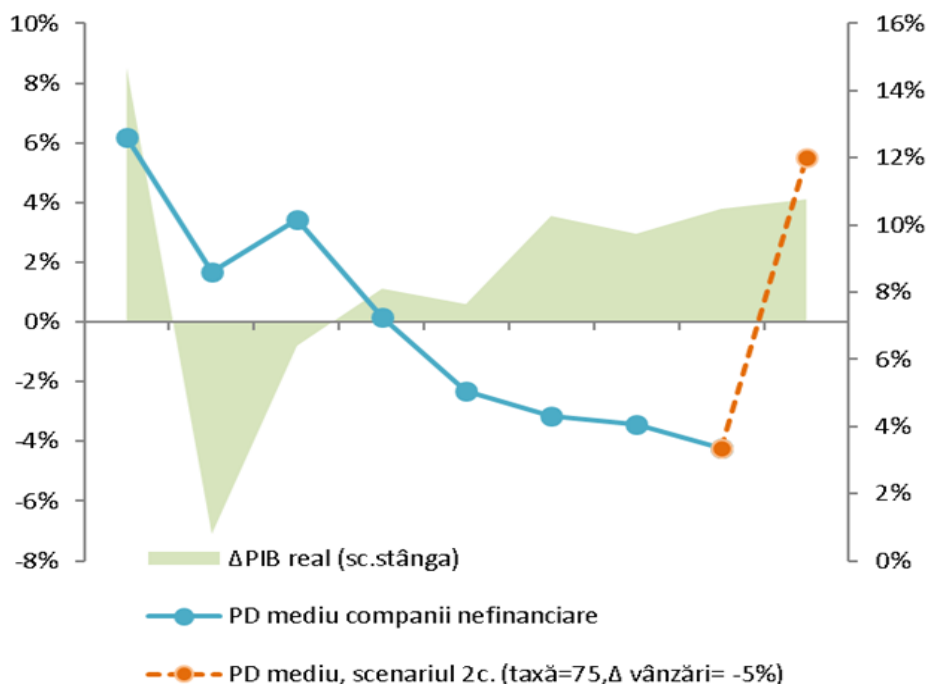
Sector de activitate	Intensitatea emisiilor	% Credit bancar	% VAB	% Cifra de afaceri	% Active totale	% Număr salariați
Salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	5,775.3	0.8%	0.8%	0.7%	0.6%	1.1%
Fabricarea altor produse din minerale nemetalice	4,417.4	1.6%	1.2%	1.0%	1.1%	0.9%
Industria metalurgică	3,765.6	1.4%	0.8%	1.4%	1.3%	0.8%
Industria extractivă	3,715.4	0.8%	3.6%	2.0%	3.9%	0.9%
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	3,715.1	2.6%	4.1%	4.1%	7.2%	1.7%
Fabricarea substanțelor și a produselor chimice	2,895.1	0.9%	0.6%	0.7%	1.0%	0.5%
Fabricarea hârtiei și a produselor din hârtie	688.4	1.0%	0.3%	0.4%	0.4%	0.3%
Fabricarea produselor farmaceutice de bază și a preparatelor farmaceutice	683.1	0.3%	0.4%	0.3%	0.4%	0.3%
Industria construcțiilor metalice și a produselor din metal, exclusiv mașini, utilaje și instalații	403.6	1.8%	1.6%	1.4%	1.3%	2.2%
Agricultură, vânătoare și servicii anexe	2,574.4	8.6%	2.1%	2.4%	4.5%	2.2%
Fabricarea produselor de cocserie și a produselor obținute din prelucrarea țițeiului	2,406.0	0.6%	0.2%	1.3%	0.7%	0.1%
Transporturi aeriene	1,507.1	0.4%	0.5%	0.3%	0.1%	0.1%
Transporturi terestre și transporturi prin conducte	574.0	4.3%	6.7%	4.1%	3.7%	6.3%
Construcții	206.9	9.0%	10.5%	6.3%	10.7%	9.1%
Industria alimentară; fabricarea băuturilor; fabricarea produselor din tutun	107.3	6.0%	3.5%	3.8%	3.3%	4.3%
Imobiliare	29.8	9.8%	2.2%	1.1%	8.1%	1.0%

Impact scăzut	Impact mediu	Impact ridicat
---------------	--------------	----------------

Sursa: Eurostat, Banca Mondiala, MF, calcule BNR

Probabilitatea de nerambursare a firmelor din sectoarele carbon-intensive, în scenariul de tranziție, este ridicată

Proгноza probabilității de nerambursare* conform scenariilor de tranziție

Notă: *Probabilitatea de nerambursare este calculată pentru tot portofoliul de companii nefinanciare, însă scenariile de stres sunt aplicate doar firmelor din sectoarele relevante dpdv. al riscului de tranziție

Sursa: BNR, MFP, INS, calcule BNR

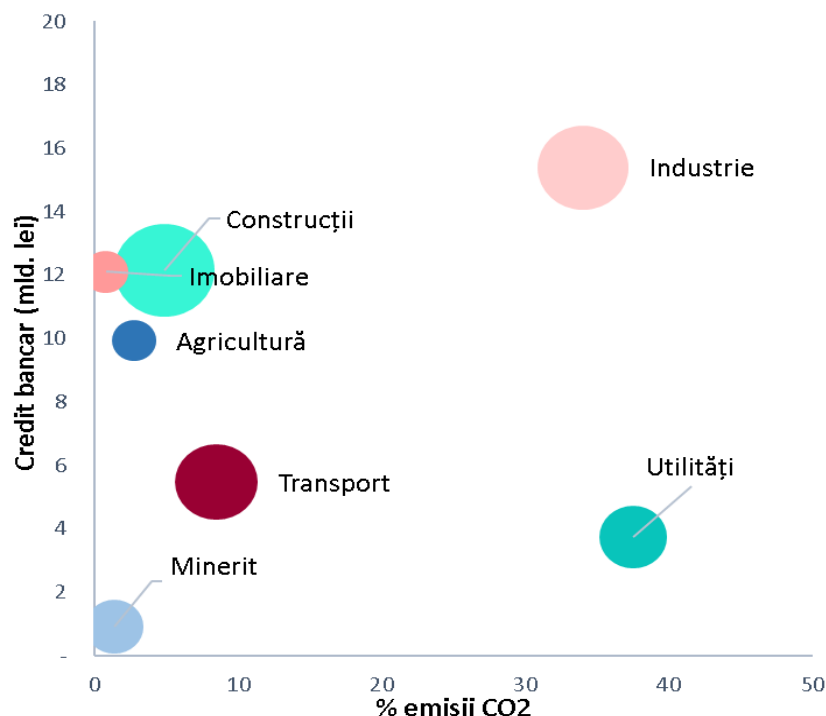
Impunerea unei taxe pe emisiile de carbon de 75 euro/tonă CO₂ conduce la creșterea cheltuielilor firmelor din sectoarele carbon-intensive cu efecte în sensul:

- ➔ diminuării rentabilității la nivel agregat până la nivelul -5 la sută
- ➔ măririi gradului de îndatorare la nivel agregat până la circa 265 la sută la nivelul economiei (de la circa 195 la sută la finalul anului 2018)
- ➔ creșterii probabilității de nerambursare (PD) de la 4,6 la sută la finalul anului 2019 în scenariul macroeconomic de bază, la 12 la sută

Oportunitățile de finanțare și de schimbare structurală a economiei nu sunt exploatare la potențial

Procesul de “înverzire” a portofoliului bancar are spațiu amplu de îmbunătățire

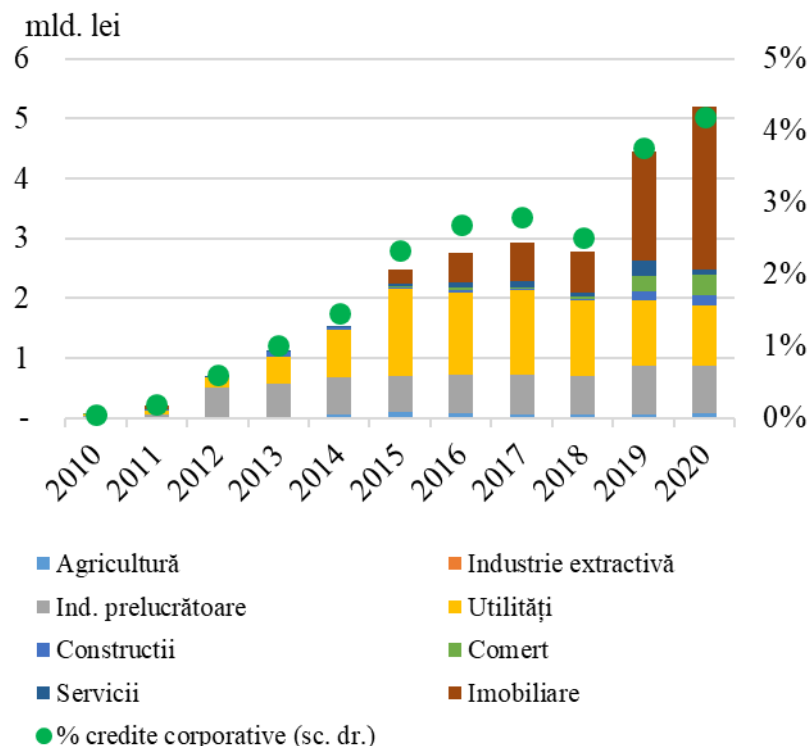
Credit bancar și valoarea adăugată brută a sectoarelor carbon-intensive din România

Notă: Mărimea bulei este dată de VAB-ul generat de fiecare sector în total economie.

Sursa: Eurostat, MFP, BNR, calcule BNR

Structura creditelor verzi pe sectoare economice

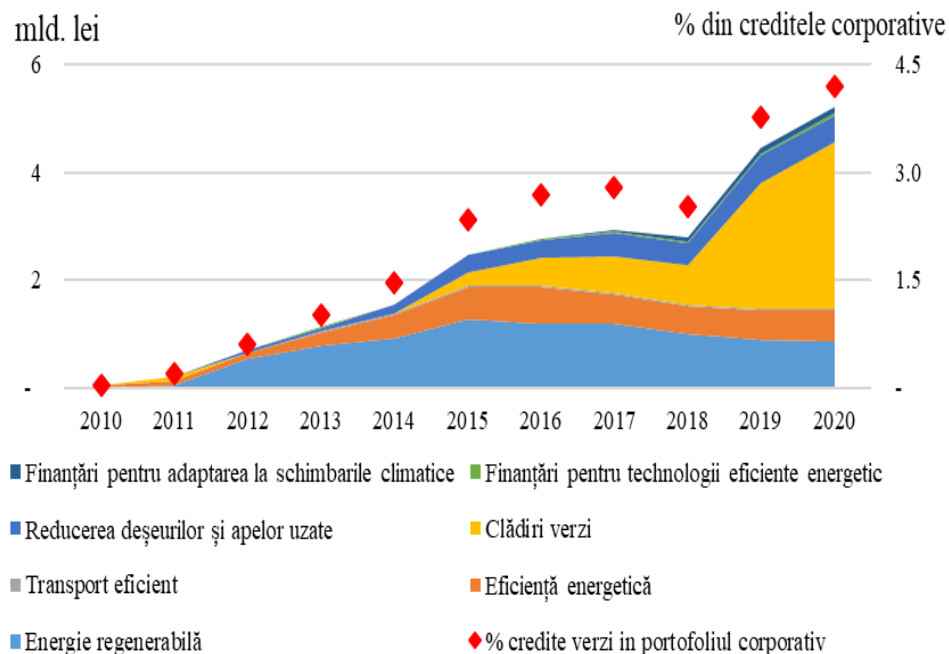

Sursa: MF, BNR, calcule BNR

...deși se vede un progres al creditării, iar performanța lor e mai bună decât media pe economie

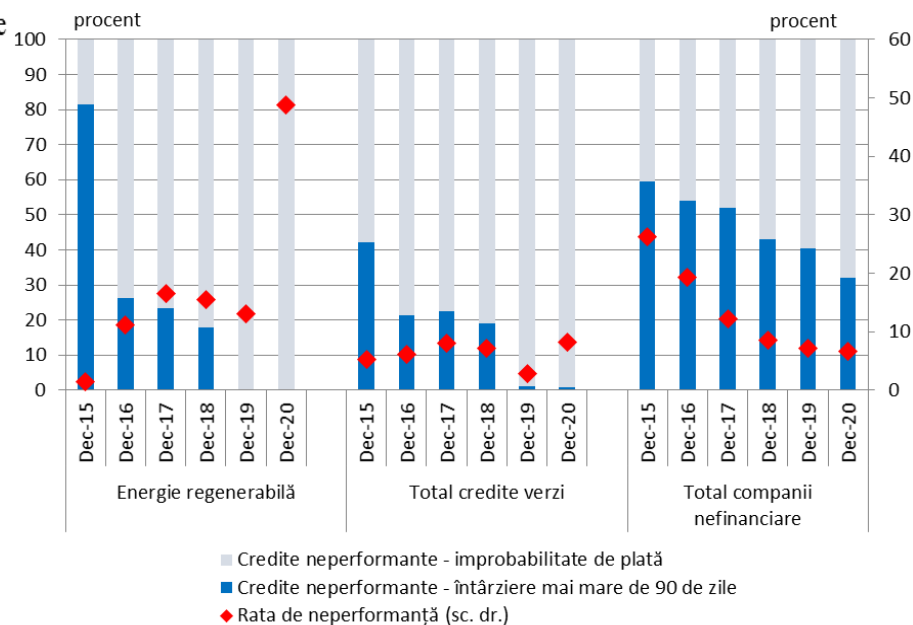
Eficiența energetică, energia regenerabilă și clădirile verzi sunt cele mai comune destinații pentru creditele verzi. Performanța portofoliului de energie regenerabilă a fost afectată de modificări legislative neprevăzute

Evoluția creditării verzi pe tipuri de activități finanțate și ca pondere din total credite corporative

Sursa: BNR, calcule BNR

Rata creditelor neperformante* pentru creditele verzi

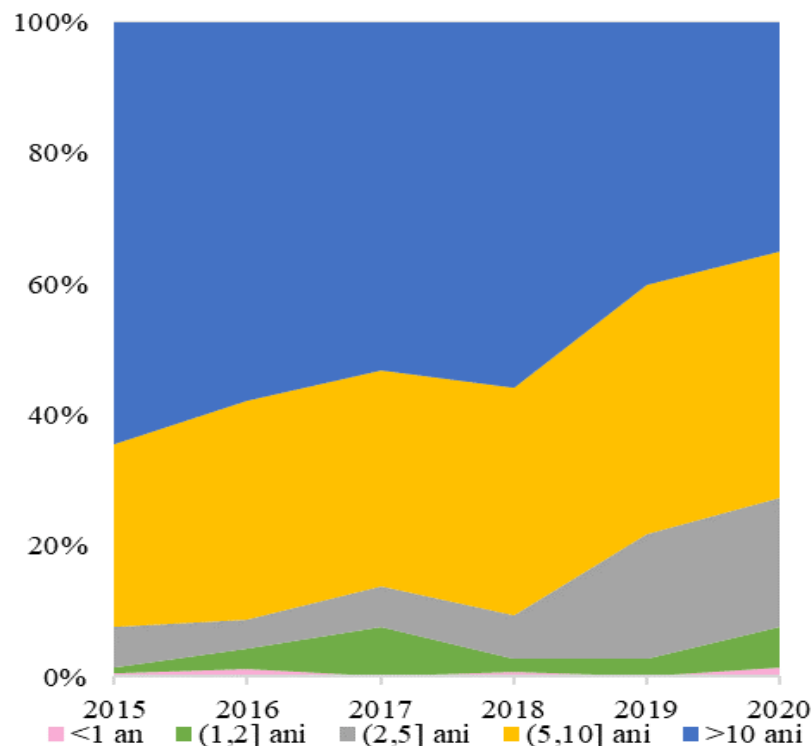

Sursa: MF, BNR, calcule BNR

*conform definiției armonizate ABE

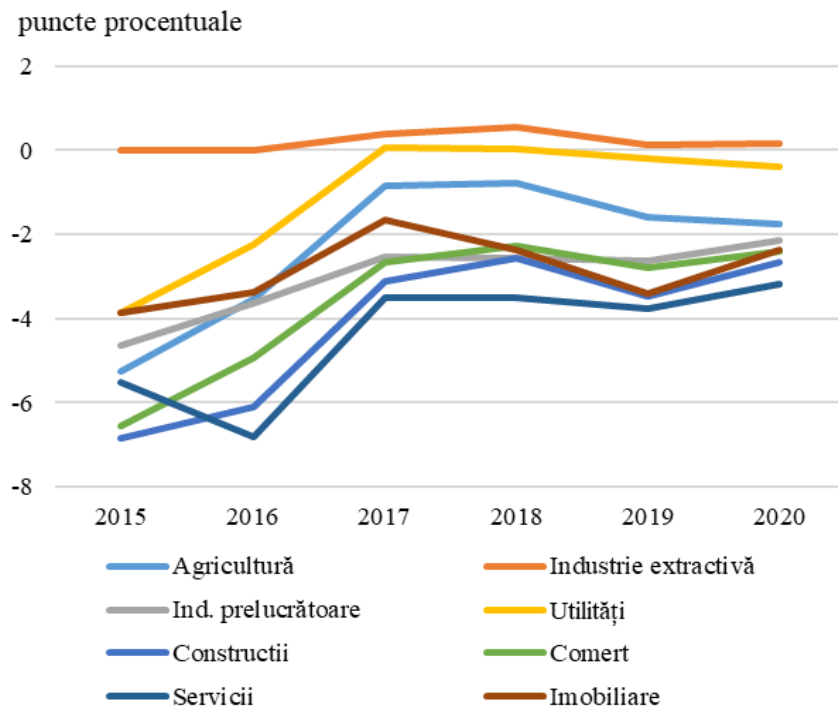
Creditele verzi sunt, în general, acordate pentru investiții, iar costul creditării este mai redus

Structura portofoliului verde pe maturități

Sursa: BNR, calcule BNR

Costul creditării (diferențialul ratelor de dobândă*), pe sector

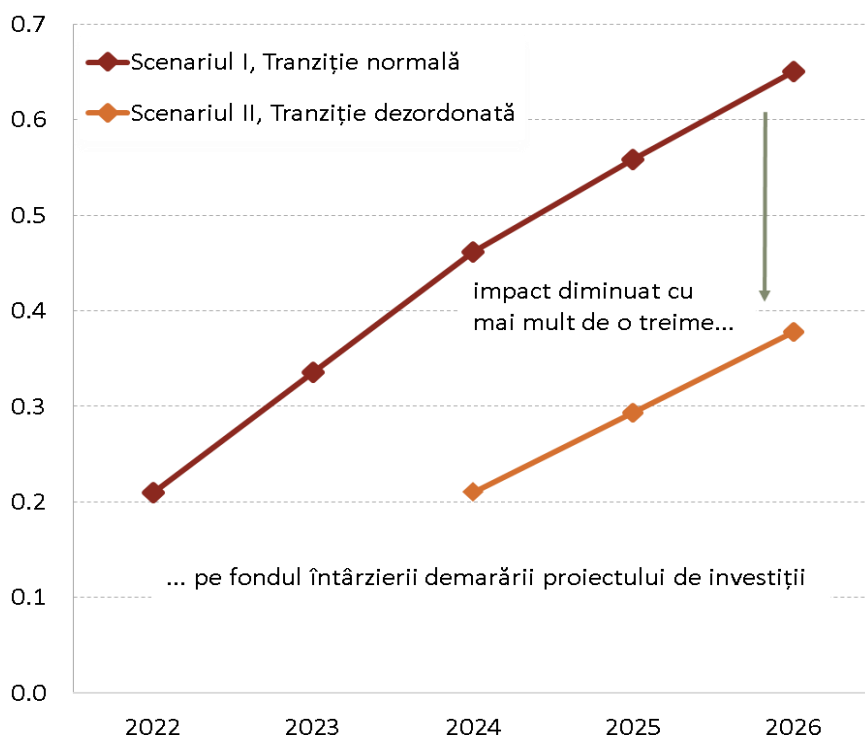
Sursa: MF, BNR, calcule BNR

*rata dobânzii pentru creditele verzi - rata dobânzii generală

Oportunitățile de finanțare și de schimbare structurală a economiei au o miză ridicată pentru România

Amplificarea în timp a efectelor atragerii fondurilor europene alocate proiectelor verzi (impact cumulat)

p.p. din PIB

Sursa: calcule BNR, raportul Grupului de lucru CNSM privind sprijinirea finanțării verzi

- Conform calculelor *Grupului de lucru CNSM privind sprijinirea finanțării verzi*, autoritățile locale și mediul privat au în vedere proiecte de aproximativ 60 miliarde euro.
- În situația implementării proiectelor de investiții verzi având ca sursă totalitatea resurselor europene ce ar putea fi mobilizate, impactul suplimentar asupra creșterii economice pe termen mediu ar putea ajunge până la circa 5,7 pp la orizontul următorilor șase ani
- Implementarea din timp a proiectelor eligibile (spre exemplu obținerea finanțării unui proiect considerat “verde” încă din anul 2022, Scenariul I), comparativ tranziția întârziată (proiectul primește finanțare începând cu anul 2024, Scenariul II) ar conduce la efecte de amplificare în timp. În cazul unei tranziții întârziate, lipsește antrenarea “pe orizontală” a altor proiecte conexe, implicit stimularea apariției unor lanțuri locale de valoare adăugată.

Recomandările Grupului de lucru CNSM pentru sprijinirea finanțării verzi

- În anul 2020 CNSM a aprobat înființarea Grupului de lucru mandatat cu identificarea unor posibile soluții pentru sprijinirea finanțării verzi
- Grupul de lucru a identificat 16 recomandări care vizează trei domenii:

Creșterea în mod sustenabil a accesului la finanțare pentru proiectele legate de agenda schimbării climatice

Sprijinirea schimbării structurale a economiei înspre una cu valoare adăugată superioară

Îmbunătățirea transparenței, raportărilor legate de schimbarea climatică
Creșterea gradului de conștientizare

- pentru fiecare dintre cele 16 recomandări este desemnată explicit entitatea responsabilă și termenul pentru implementare; cele mai multe recomandări au ca termen de realizare finalul acestui an și prima parte a anului viitor

Recomandări ale Grupului de lucru CNSM pentru sprijinirea finanțării verzi care vizează BNR

Nr.	Măsura	Instituția responsabilă	Termen
1	Comunicarea de către autoritățile de supraveghere a unor recomandări privind abordarea prudentă a riscului climatic	BNR ASF	Dec 2021
2	Construirea unui tablou de monitorizare a riscurilor asupra sectorului bancar provenind din schimbările climatice și rularea anuală a unui exercițiu de testare la stres	BNR	Dec 2021
3	Completarea Centralei Riscului de Credit din cadrul BNR cu informații privind creditele verzi	BNR	Iun 2022
4	Analizarea oportunității de flexibilizare a cerințelor prudențiale privind finanțările verzi	BNR ASF	Iunie 2022

Analizarea oportunității de flexibilizare a cerințelor prudențiale privind creditele verzi – studiu în curs de publicare

Istoric, riscul de credit asociat creditelor verzi este cu 10 la sută mai redus decât portofoliul normal de credite corporative

Probabilitatea de a intra în default – estimarea modelului logit

	Full sample (2010-2020)				2015-2020
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
Fixed assets/ Total assets _t	0.729*** (0.00)	0.679*** (0.00)	-0.401*** (0.00)	0.703*** (0.00)	-0.548*** (0.00)
EBITDA/Sales _t	-1.877*** (0.00)	-2.055*** (0.00)	-1.196*** (0.00)	-2.1594*** (0.00)	-1.542*** (0.00)
Debt/Total assets _t	0.221*** (0.00)	0.318*** (0.00)	0.747*** (0.00)	0.348*** (0.00)	0.688*** (0.00)
Flag green _t	-0.978** (0.00)	-1.079*** (0.00)	-1.404*** (0.00)	-1.019*** (0.04)	-1.287*** (0.01)
Arrears/Total assets	2.649*** (0.00)				
ROA		-0.316*** (0.00)			
Sales/Total assets _t			-1.693*** (0.00)		-1.611*** (0.00)
SMEs _t				0.703*** (0.00)	
Economic sector fixed effects	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes
Bank fixed effects	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes
Time fixed effects	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes
No. obs	1 207 244	1 207 244	1 207 244	1 207 244	708 077
Log. Likelihood	- 204 780.55	-221 213.01	- 191 932.78	-220 943.70	-75 742.6
Pseudo R2	26.03%	20.10%	30.67%	20.2%	25.93%

- Studiul analizează dacă firmele care au contractat credite verzi au un risc de credit mai redus
- Rezultatele modelului arată că firmele cu împrumuturi verzi au o probabilitate mai mică de a intra în default, luând în considerare coeficientul negativ pentru variabila care desemnează un credit verde (*flag_green*), în toate specificațiile
- Rezultatele mai indică faptul că firmele cu o capacitate mai bună de a genera profituri au o capacitate mai mare de a-și deservi datoria bancară și, prin urmare, o probabilitate mai mică de nerambursare

Sursa: Dragu, F., Neagu, F., Stamate, A., Tatarici, L. – „Are green loans less risky? Micro-evidence from an European Emerging Economy”, în curs de publicare

Raport Grup de lucru CNSM pentru sprijinirea finanțării verzi

- Informații suplimentare privind Raportul Grupului de lucru CNSM pentru sprijinirea finanțării verzi pot fi regăsite accesând următoarele link-uri de pe website-ul CNSM:
 - [Secțiune Grup de lucru pentru sprijinirea finanțării verzi](#)
 - [Versiunea integrală a Raportului Grupului de lucru](#)
 - [Versiunea în limba engleză](#)

Vă mulțumesc!